نام و نام خانوادگی : **دوره تحصیلی: دوره اول/ دوم متوسطه** **نام کلاس: ۳۰۱** **رشته: انسانی** **پایه:دوازدهم**	**جمهوری اسلامی ایران** **اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه** **مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ثلاث‌باباجانی** **دبیرستان صلاح الدین ایوبی** **آزمون پایانی نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴**	**نام درس:فارسی (۳)** **نام دبیر : مهدی یوسفی** **تاریخ امتحان: ۱۴۰۴/۱۰/۱۸** **ساعت شروع امتحان:** **مدت امتحان: ۶۰ دقیقه**

نمره به عدد:	**نمره به حروف:**	محل مهر آموزشگاه

ردیف	عنـــــوان ســـــوالات	بارم
	الف)دانش زبانی (۷ نمره)	
۱	***معنای واژگان مشخص شده را بنویسید.** الف) یکی از صاحبدلان در بحر مکاشفت مستغرق شده. ب) همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس.	۰/۵
۲	***معنای «محتسب» در عبارت به بانگ چنگ مخور می که محتسب تیز است» در کدام گزینه درست آمده است؟** **الف) شب گرد ب) ناظر اجرای احکام دین**	۰/۵
۳	**در گروه کلمات زیر غلط های املایی را بیابید و شکل درست آنها را بنویسید.** "هلیّهٔ جمال - ستور و چارپا –دشت وصیع - مطاع و فرمانروا - صواب و درست - شیر ارقند – بی خردان صفله -کرامت کردن تحفه -فراغت از کار - عاکفان جلال - عزّ و زلّ - باد گرم مهلک - تزویر واعظ -مفرّح ذات - صفوت آدمیان - راه زوالجلال"	۱/۵
۴	**شکل درست کلمه را از نظر املایی انتخاب کنید.** (۱) گفت:< آن چنان که تو گفتی طایقه ای حسد بردند و به خیانتم (**منصوب – منسوب**)کردند.> (۲)کهنسالی آمد به نزد طبیب ز نالیدنش تا به مردن (**قریب – غریب**)	۰/۵
۵	**در ابیات زیر چه فعل هایی حذف شده است و نوع قرینه آنها را بنویسید.** **الف) نی حریف هر که از یاری برید پرده هایش پرده های ما برید** **ب) بگفت از دل شدی عاشق بدین سان؟ بگفت از دل تو می گویی من از جان**	۱
۶	**نقش ضمیر را در هر یک از مصراع های زیر تعیین کنید.** الف) زمانه گر بزند آتشم به همه عمر ب) ز بالا صبحگاهی دیدمت روی	۰/۵
۷	**نقش کلمات مشخص شده عبارت و مصراع های زیر را بنویسید.** الف) از دست و زبان که برآید؟ ب) گفت باید حد زند هشیار مردم، مست را ج)عشق حقیقی، دل و جان را پاک می گرداند. د) سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد.	۱
۸	**«مسند» ها را در بیت زیر مشخص کنید.** « در عالم پیر هر کجا برنایی است عاشق بادا که عشق خوش سودایی است »	۰/۵
۹	**در بیت زیر ترکیب اضافی را پیدا کنید؟** **تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن ها پس افکند**	۱

ب)دانش های ادبی (۵ نمره)

۱۰ **پدیدآورندگان دو اثراز آثار زیر به درستی بیان نشده است، آن دو را مشخّص کنید.** **۱**

(در شب باران: محمد رضا شفیع کدکنی)–(تمهیدات: عطار نیشابوری)–(منطق الطّیر: عطّار)– (فیه ما فیه: مولوی)

(روایت سنگرسازان: عیسی سلمانی لطف آبادی)–(کلیله و دمنه: حمدالله مستوفی)

۱۱ ***(تشبیه، مجاز،جناس تام و استعاره) را در ابیات و عبارت زیر مشخص کنید .(برای هر مورد یک آرایه)** **۱**

(الف) آتش است این بانگ نای و نیست باد هر که این آتش ندارد نیست باد؟

ب) دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد.

ج) ای مادر سر سپید بشنو این پند سیاه بخت فرزند

۱۲ **آرایه های مرتبط هر بیت را به آن وصل کنید.(یک آرایه اضافی است.)** **۰/۵**

الف) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا میکشد اول چراغ خانه را	**حسن تعلیل**
ب) تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر جهر دلبند	**اسلوب معادله**
	مجاز

۱۳ برای هر یک از عبارت زیر دو آرایه ادبی مشخص کنید. **۱**

الف) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت

ب) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی روزی است روزش دیر شد

۱۴ **بیت های زیر را کامل کنید.** **۱**

..... **تا راهرو نباشی کی راهبر شوی ؟**

در مکتب حقایق پیش ادیب عشق .....

۱۵ **در بیت زیر واژه ایی که « نماد»است را مشخص کنید و در ادامه نماد چه کسانی است؟** **۰/۵**

بشنو این نی چون شکایت می کند از جدایی ها شکایت می کند

ج)دانش های فکری (۸ نمره)

۱۸ **معنی و مفهوم اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید (۴ نمره)**

الف) **و عشق، هرکسی را به خود راه ندهد و به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده، روی ننماید.** **۱**

.....

ب) محرم این هوش جز بیهوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست **۱**

.....

ج) **بفکن ز پی این اساسِ تزویر** **۰/۵**

.....

د) **گفت: «مستی، زان سبب افتان و خیزان میروی» گفت: «جُرم راه رفتن نیست، ره، هموار نیست»** **۱**

.....

ه) **فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد.** **۰/۵**

.....

درک مطلب : ۴ نمره		
۱۹	**در بیت زیر منظور از «شیرسپهر» و «اختر سعد» به ترتیب (.....) و (.....) است.** **« با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند»**	۰/۵
۲۰	**شاعر در بیت زیر شرط رسیدن به «حسن» را چه میداند؟** « می تواند حلقه بر در زد حریم حسن را در رگ جان هر که را چون زلف پیچ و تاب هست .»	۰/۵
۲۱	**مفهوم نمادین پروانه را در شعر زیر بیان کنید.** ببین آخر که آن پروانه خوش چگونه می زند خود را به آتش چو از شمعی رسد پروانه را نور درآید پرزنان پروانه از دور	۰/۵
۲۲	**مفهوم مشترک دو سروده زیر را بنویسید.** خامش منشین سخن همی گوی افسرده مباش اگر نه سنگی افسرده مباش خوش همی خند رهوارتر آی اگر نه لنگی	۰/۵
۲۳	**مفهوم عبارت و بیت زیر را بیان کنید.** **الف) وجود عاشق از عشق است. بی عشق چگونه زندگانی کند؟** **ب)عاشقان کشتگان معشوقاند برنیاید ز کشتگان آواز**	۰/۵
۲۴	**مفاهیم مرتبط ابیات را به هم وصل کنید (یک مفهوم اضافی است)** **الف)** چو عاشق میشدم گفتم که بردم گوهر مقصود ندانستم که این دریاچه موج خون فشان دارد — **عدم درک حال عاشق** **ب)** هر که چون ماهی نباشد جوید او پایان آب هر که او ماهی بود کی فکرت پایان کند — **اشتیاق پایان ناپذیر عاشق** **پرخطر بودن راه عشق**	۰/۵
۲۵	**مفهوم کلی هر یک از ابیات زیر را بنویسید.** **الف)**«خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است» ب) گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان» گفت: «کار شرع، کارِ درهم و دینار نیست»	۱

"پیروز و سربلند باشید"